

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Шумен“

ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

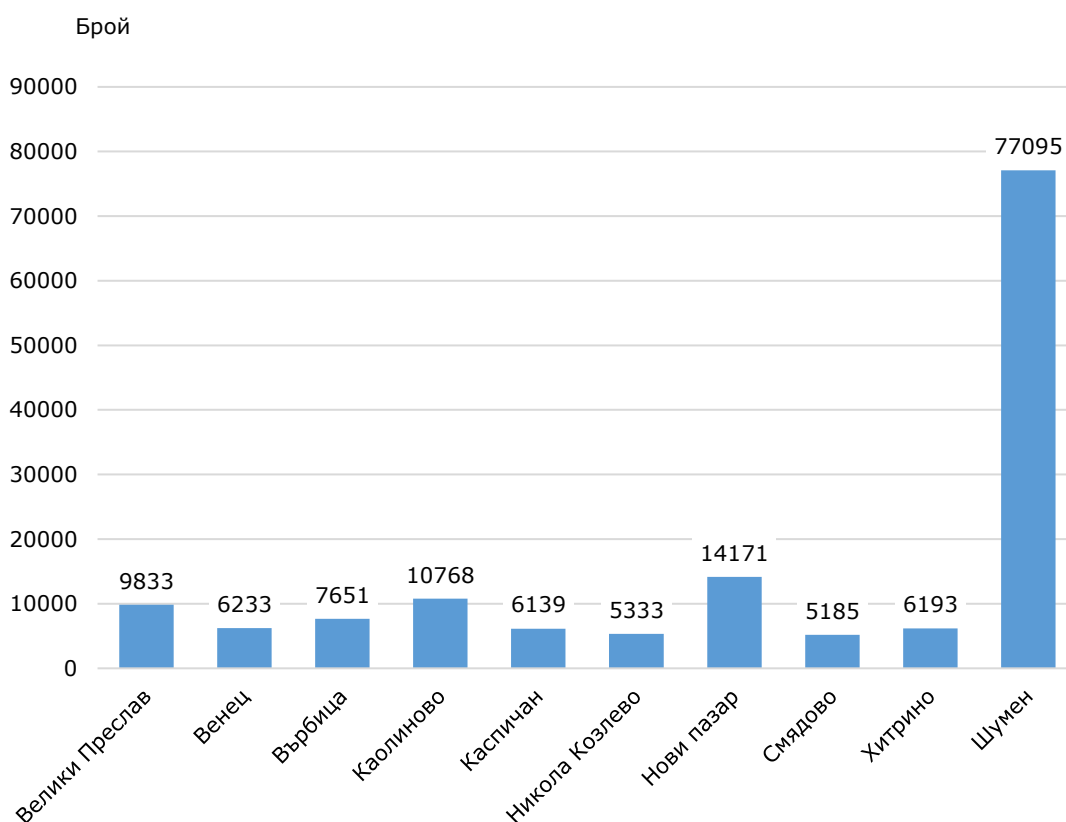
Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2025 г. област Шумен е разделена административно-териториално на 10 общини, в които има обособени 127 кметства. Броят на населените места в областта е 151, от които осем са градове, а 143 - села.

Към 31.12.2025 г. населението на област Шумен е 148 601 души.

Териториалното разпределение на населението в област Шумен е неравномерно. В пет от общините - Смядово, Никола Козлево, Хитрино, Каспичан и Венец то е под 7 000 души и в тях живее 19.6% от населението на областта. В останалите пет общини са съсредоточени 80.4% от населението.

Фиг. 1. Брой на населението в област Шумен по общини

Разпределението на населението по населени места е резултат от неговото естествено и механично движение. В градовете живеят 91 977 души, или 61.9%, а в селата - 56 624, или 38.1% от населението на областта.

ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Към 31.12.2025 г. 44.7% от населението в областта е съсредоточено в гр. Шумен, който по брой на населението - 66 399 души, заема десето място в страната, след гр. Добрич (68 573 души) и преди гр. Перник (65 317 души).

Към края на 2025 г. в областта няма напълно обезлюдени населени места. В 18 села живеят до 100 души, а в десет от тях - до 50 души. Най-малкото населено място е село Беджене (6 души), следвано от селата Омарчево (20 души) и Костена река (23 души). С население над 1 000 души са девет села в областта. Най-голямо е с. Тодор Икономово с население 2 006 души.

Раждаемост

През 2025 г. в област Шумен са регистрирани 1 013 родени деца, като от тях 1 008 (99.5%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 69 деца, или с 6.4%.

Коефициентът на обща раждаемост в област Шумен през 2025 г. е 6.8‰, при 7.8‰ средно за страната и намалява с 0.4‰ спрямо 2024 година.

Броят на живородените момчета (529) е с 50 по-голям от този на живородените момичета (479), или на 1 000 живородени момчета се падат 905 момичета.

В градовете и селата живородени са съответно 614 и 394 деца, а коефициентът на раждаемост е 6.7‰ в градовете и 6.9‰ в селата на областта. През 2024 г. тези коефициенти са били съответно 6.9 и 7.7‰.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 11.9‰, и Ямбол - 9.4‰, най-ниска в област Смолян - 4.6‰, и Кърджали - 5.0‰.

Сред общините в област Шумен, с най-висока раждаемост са Никола Козлево (12.0‰), Каспичан (9.1‰), и Върбица (7.6‰), а с най-ниска раждаемост са общините Велики Преслав - 3.8‰, Хитрино - 5.3‰, и Венец - 5.9‰.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години) в страната, или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемост и определя характера на възпроизводство на населението.

Към 31.12.2025 г. броят на жените във фертилна възраст в област Шумен е 26.9 хиляди, като спрямо предходната година намалява с 0.4 хиляди. През 2025 г. в област Шумен броят на живородените деца, родени от майки под 18 години, е 45. Живородените деца от жени на възраст над 40 години са 41.

Тоталният коефициент на плодовитост¹ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2025 г. средният брой живородени

¹ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година. Тоталният коефициент на плодовитост, изчислен въз основа на фертилния контингент жени, който обхваща жените на възраст 15 - 49 навършени години.

ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

деца от една жена в област Шумен е 1.56, при 1.63 за страната. В градовете този показател е 1.45, а в селата - 1.71. През 2024 г. тоталният коефициент на плодовитост в област Шумен е бил 1.67 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете в област Шумен през 2025 г. е 26.1 години, при 25.8 години през 2024 година. В регионален аспект средната възраст при раждане на първо дете варира от 22.1 години за област Сливен до 30.8 години за област София (столица).

Смъртност

През 2025 г. в област Шумен нивото на общата смъртност се задържа високо. Броят на умрелите е 2 490 души. Броят на умрелите намалява в четири от общините на областта.

Коефициентът на обща смъртност, който се измерва с броя на умрелите лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението, е 16.7‰ (16.6‰ за 2024 г.), при 15.5‰ за страната.

През изминалата година в област Шумен най-ниска смъртност е регистрирана в община Шумен (14.7‰). Смъртността е най-висока в община Смядово (23.9‰), следвана от общините Хитрино (23.0‰) и Велики Преслав (21.1‰).

Смъртността сред мъжете в областта (18.0‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (15.5‰). През 2025 г. на 1 000 жени умират 1 094 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (20.0‰), отколкото в градовете (14.7‰).

През 2025 г. в област Шумен са починали 4 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност¹ е 4.0‰.

Бракове и разводи

През 2025 г. в област Шумен са регистрирани 517 юридически брака - с 3 по-малко спрямо предходната година, а коефициентът на брачност² е 3.5‰.

През 2025 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 32.0 и 29.9 години. За 84.9% от жените и 83.2% от мъжете сключеният граждански брак през 2025 г. е бил първи. Областите с най-много бракове на 1 000 души от населението са София (столица) - 4.0‰ и Разград - 3.6‰, а най-нисък е коефициентът на брачност в област Плевен - 2.3‰.

Броят на разводите през 2025 г. в област Шумен е 183. От всички прекратени бракове 64.5% се отнасят за населението в градовете.

¹ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

² Брой сключени бракове на 1 000 души от населението.

ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2025 г. жителите на област Шумен, сменили своето обичайно местоживееие с друго населено място в рамките на страната, са 2 743 души (2 585 през 2024 г.). От тях 1 448 лица (52.8%) са се преселили в населено място от областта.

Общият брой на изселените, които са напуснали областта, преселвайки се в други области на страната е 1 295. От тях 522 са избрали за ново местоживееие област Варна. Както в предходни години, така и през 2025 г. област Варна, заедно с област София (столица), са с най-големи относителни дялове в миграционния поток, насочен извън Шуменския регион.

През 2025 г. 230 души са променили своя настоящ адрес от област Шумен в чужбина, а 1 429 лица са променили своето обичайно местоживееие от чужбина в област Шумен.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. През 2025 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област Шумен е намаляло с 1 482 души.

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст, е минус 9.9‰¹. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 8.0‰, а в селата - минус 13.1‰.

През 2025 г. всички общини в област Шумен имат отрицателен естествен прираст. С най-малки по стойност коефициенти на отрицателен естествен прираст са общините Никола Козлево (-4.9‰) и Шумен (-8.0‰).

Съществено влияние върху броя и структурите на населението в областта оказва и механичният прираст (нетното салдо от външната миграция), който през 2025 г. е положителен - плюс 804 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от страната.

През 2025 г. положителен механичен прираст е регистриран във всички общини на областта. Най-висок е механичният прираст за община Шумен - 317 души.

---

¹ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическият регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.